

พันธุ์หญ้าแฝกในประเทศไทย

กรมพัฒนาที่ดินและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้สำรวจและเก็บตัวอย่างหญ้าแฝกที่พบกระจายอยู่ทั่วประเทศ รวบรวมได้ 112 ตัวอย่าง สามารถจัดแบ่งเป็น 2 ชนิด ได้แก่ หญ้าแฝกลุ่ม (*Chrysopogon zizanioides*) และหญ้าแฝกดอน (*Chrysopogon nemoralis*) จากนั้นทำการคัดเลือกในเบื้องต้นได้จำนวน 28 พันธุ์ นำมาปลูกทดสอบคัดเลือกได้พันธุ์ที่มีลักษณะเด่นทางการอนุรักษ์ดินและน้ำ คือ มีการแตกหน่อและขยายกออย่างรวดเร็ว จำนวน 10 พันธุ์ เพื่อใช้ในการส่งเสริมดังนี้

- หญ้าแฝกลุ่ม ได้แก่ พันธุ์ศรีลังกา พันธุ์กำแพงเพชร2 พันธุ์สุราษฎร์ธานี และพันธุ์สงขลา3
- หญ้าแฝกดอน ได้แก่ พันธุ์เลย พันธุ์นครสวรรค์ พันธุ์กำแพงเพชร1 พันธุ์ร้อยเอ็ด พันธุ์ราชบุรี และพันธุ์ประจวบคีรีขันธ์

การปลูกหญ้าแฝกเพื่อปรับปรุงบำรุงดินและรักษาความชื้นในดิน

ระบบรากหญ้าแฝกสามารถกักเก็บน้ำและความชื้นแผ่ขยายโดยรอบกอเพียง 50 ซม. ไม่เป็นอุปสรรคต่อพืชที่ปลูกข้างเคียง ใบหญ้าแฝกที่ตัดแต่งจะใช้คลุมดิน ช่วยรักษาความชื้น ควบคุมวัชพืช และเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้แก่หน้าดิน เป็นประโยชน์แก่พืชที่ปลูก

การปลูกหญ้าแฝกเพื่อปรับปรุงพื้นที่เสื่อมโทรม

พื้นที่ที่ต้องการปรับปรุงดิน เช่น ในพื้นที่นาทุ่งร้าง พื้นที่ดินเปรี้ยว ดินเค็ม ดินลูกรัง ดินทราย พื้นที่ขาดความอุดมสมบูรณ์และดินแน่นทึบ หลังจากการไถพรวนพื้นที่เป็นอย่างดีแล้ว ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักแล้วปลูกหญ้าแฝกให้เต็มพื้นที่ในขณะที่ดินมีความชุ่มชื้น โดยใช้ระยะปลูก 50x50 ซม. ควรกำจัดวัชพืชและให้น้ำตามความเหมาะสม ควรตัดใบหญ้าแฝกที่ระดับความสูง 30 ซม. อย่างสม่ำเสมอทุกเดือน ใช้ใบคลุมดินไว้ เพิ่มอินทรีย์วัตถุให้แก่ดิน ระยะเวลาปลูก 2-3 ปี สภาพดินดีขึ้น จึงไถกลบใบและรากหญ้าแฝก และใช้พื้นที่ปลูกพืชได้

การปลูกหญ้าแฝกเพื่อฟื้นฟูปุทธรักษาที่ดิน

การปลูกหญ้าแฝกในพื้นที่ทำการเกษตรส่วนใหญ่ จะมุ่งเน้นในเรื่องของการอนุรักษ์ดินและน้ำ ลดการชะล้างพังทลายของหน้าดิน นอกจากนี้ยังมีประโยชน์ในการช่วยฟื้นฟูปุทธรักษาที่ดินด้วย ทำให้ดินมีศักยภาพในการเพิ่มผลผลิตพืช ดังนี้

1. การเพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุ
2. การเพิ่มปริมาณความชื้นในดิน
3. การเพิ่มอัตราการระบายน้ำและอากาศ
4. การเพิ่มกิจกรรมของจุลินทรีย์ดิน

จากประโยชน์ดังกล่าวการปลูกหญ้าแฝกในพื้นที่ดินเสื่อมโทรมหรือพื้นที่ดินมีปัญหา จึงมีส่วนช่วยฟื้นฟูปุและปรับปรุงดินให้มีสภาพดีขึ้น เนื่องจากผลผลิตของอินทรีย์วัตถุเพิ่มขึ้น และกิจกรรมของจุลินทรีย์บริเวณรากหญ้าแฝก รวมทั้งการมีความชื้นยาวนานขึ้น สภาพดินจึงมีความเหมาะสม และมีความอุดมสมบูรณ์ในการผลิตพืช

